

Kerk
ral in
deren
i wor-
Ker-
maar
Gerken
lstaat
of en
lerwijs
omstigt
en ons

barm-
neerde
elenga,
erdam,
arme
uur te
seerder
a. Ter
we niet
culaire
comité

ize van
comité
krijken
comité
ondslag
ter drie
vereen-
toeren
Gerefor-
cheer voor,
et alleen
erger is,
zij den
kennen.
kenia te
Daarom
onder-

contri-
ken in
lige be-
n; ook
ardigen

iden op
ik wen-

gen, dat
enken,
ken in
anleeren
st veel
ekiden,
(maken,
hiermee
n eisch,
aantal
dat ons

oet ons
eratuur,
in 5-8,
aar leids
eld. En
zouden
en doen

nlk een
al. Veel
hten tot
vinden,
plaats,
werkver-
blinden)
hillende
bonden,
andere
fie van
den. De
Bavinck
gesloten,
a zijn te
de be-

ier op-
rittelijke
vestiging,
ze ver-
wij op
ier een
wij onze
dienst te
plaats
rdam te

a regene
en ver-

idente,
415.

Seer.,
552.

115.

92.

s Boom,
46.

ant 28.
te staat
dames
9, maar
b.v. het
n in de
de door
de zaak
aan.

ar.
Majoor.

te aan.
steunen
boeken

I. K.

Dereenigingsleven.

WAT DE ZENDING DOET.

VI.

Tot de oudere zendingcorporaties behoort mede de in 1859 opgerichte *Utrechtse Zendingvereeniging*, die tegenwoordig tot directeur-secretaris heeft den directeur-secretaris van het N. Z.-G., met welk genootschap se ook den zendingdirecteur (thans Ds. J. W. Gunning) gemeen heeft, en die haar zendingen al op de opleiding aan de Nederlandsche Zendingsschool. Vroeger dacht men weinig aan breedte organisatie, maar dat is thans beter geworden, evenals de opleiding der zendingen van nu bij die van vroeger ver voornit is. Werden vroeger ook zendingen-werklieden en zoowelgeordende als ongeordende zendingen uitgezonden, thans worden alle zendinggeleerden geordend.

Tegenwoordig wordt gearbeid op Nieuw-Guinea, Halmahera en Boeroe. Voorheen werd ook gewerkt op Bali en Zuid Celebes, maar door omstandigheden — we komen hier nog even op terug — is de vereeniging genoodtaakt geweest, die laatste terreinen prijs te geven.

Nieuw-Guinea is langen tijd een onvruchtbaar arbeidsveld geweest, schein het althans te zijn. Maar nadat er meer dan veertig jaar gewerkt was, kwam de groote doorbraak en begon het land zich voor het Christendom te openen. Er is zelfs een groote en machtige beweging ten gunste der zending gekomen; een beweging, die zich o.a. op het eertijds zoo onvruchtbare Roon, waar nu zending Starrenburg is, bijzonder heeft geopenbaard. Op 't oogenblik werken op Nieuw-Guinea 4 zendinggeleerden en 1 zending diakoon, belast met de leiding van het hulp-ziekenhuis te Kwawi; maar er zijn daar meer menschen noodig om het werk voldoende voortgang te doen hebben.

Op Halmahera wordt ook reeds sedert lang gewerkt; het was in 1866—67, dat de vereeniging hierheen een viertal arbeiders zond. Daar viel omstreeks 1897 een groote beweging waar te nemen ten gunste van het Christendom, een beweging, welke beteekenis eenezijdig vaak overschat, anderzijds veelal onderschat is geworden, maar die in ieder geval deed kennen een sterke begeerte om Christen te worden. Lang heeft het arbeidsveld geleiden onder het gezin aan arbeidskrachten, dat er heerschte, maar voor het oogenblik schijnt daarin vrijwel te zijn voorzien. Er zijn 8 zendinggeleerden en 1 zendingonderwijzer, directeur van de kweek-school te Tobello. Te Tobello heeft men bovendien nog een timmerschool, onder leiding van een Christen-Chinees en onder toezicht van een zending, en een hulpziekenhuis onder leiding van deelen. Heeft Nieuw-Guinea 38 scholen met 44 onderwijzers, voor Halmahera zijn deze cijfers resp. 64 en 65.

Wat Boeroe betreft, het vaderland van kruidnagel, muskaattoet en kajupeet-olie, waar, als op Halmahera, het animisme heerscht, daar begon de U. Z. V. in 1885 in de afdeeling Maasre de zendingdienst, in een strek, waar het Christendom reeds sedert de O. I. Compagnie gevestigd was. De arbeid gaat er zeer goed; 2 zendinggeleerden zijn er werkzaam, terwijl er 13 scholen zijn met 13 onderwijzers en 8 helpers. Boeroe is „een zendingveld, dat een schoone toekomst belooft, mits tijd de noodige maatregelen genomen kunnen worden“.

Wat Bali aangaat, waar de arbeid in 1863 werd aangevangen, de zending daar werd in 1881 neergelegd, nadat een der toen daar werkende zendingen op aantoken van den eenigen gedoopte was vermoord, terwijl Zuid-Celebes, waar de zending in de negentiger jaren de hand aan den ploeg sloeg, in 1905 weer werd verlaten, toen het werk onvruchtbaar bleef en de vereeniging haar krachten op andere plaatsen dringend noodig had.

Schippen we nog aan, dat het aantal gemeenteleden van de zendingssposten der Utrechtse Zendingvereeniging belooft: voor Nieuw-Guinea 1739, voor Halmahera 728 en voor Boeroe 2324. alles volgens opgaven over 1910. Het aantal schoolkinderen bedroeg in dat jaar voor de 3 terreinen resp. 1612, 1530 en 792. De uitgaven beliepen ruim f 100.000.

Van veel jonger datum dan de tot dusver behandelde corporaties is het 3 Mei 1901 opgerichte *Sangi- en Talaud Comité*, of, zooals het met naam en toeknaam heet, het „comité tot voortneming in de godsdienstige behoeften van de gevestigde inlandse protestante Christengemeenten op de Sangi- en Talaud-eilanden“. Bij de samenstelling van dit college wordt steeds zoveel mogelijk georgd, dat onder zijn leden zich bevinden 2 leden van het hoofdbestuur der Utrechtse Zendingvereeniging, 2 van het Nederlandsch Zendinggenootschap, 2 van het Java-Comité en 2 van de Nederlandsche Zendingvereeniging. Buiten de eigenlijke comitéleden kent deze corporatie geen leden, maar slechts contribuanten.

Het comité strekt zijn arbeid uit over een terrein, waar het christendom indertijd gebracht werd door de Portugezen, die het Roomsche Katholisme er vestigden; hetwelk echter door het Protestantisme werd uitgerooid toen de Hollanders de Portugezen verdreven. Van een hoogstaand Christendom was dus geen sprake. Daarbij kwam, dat de verzorging der betrokken gemeenten, met name in de 18e eeuw, zeer te wenschen overliet — de verwaarloosing is men nog steeds niet te boven! — vooral na 1789, tot aan het optreden van het N. Z.-G., dat het zelf gaf voor meer zorg voor de zending dan daarvoor gekend werd.

Het is trouwens het N. Z.-G. zelf geweest, dat zich omstreeks het midden der vorige eeuw — in een tijd, toen de Christengemeenten op de genoemde eilanden nog doftenden, zelfs tsaadukenden, doopelden telden — het lot der verwaarloosde gemeenten aantrok. Juist toen het genootschap over de zaak beraadslaagde, kwam echter het bericht, dat de in 1847 door Ds. O. G. Helling, van Hemmen, opgerichte Vereeniging „De Christen-Werkman“ haar zendingen er heen zonden zou. Inderdaad zijn eenige zending-werklieden door deze vereeniging uitgezonden, maar lang heeft de vereeniging zelf het niet gemaakt, en het kan gezegd, dat zij, met haar arbeid, vrijwel een vergissing is geweest.

In 1885, toen er eenige vacatures waren te vervullen, vroeg het Indisch gouvernement aan het Genootschap voor in en uitw. zending te Batavia 3 zendingen. Het genootschap richtte zich tot het Java-Comité, dat zich weer tot de zustercorporaties wendde met het verzoek om samenwerking; die samenwerking kwam tot stand en deed het comité ontstaan, waaruit zich in den loop der jaren het lichaam vormde, welk langen naam we hierboven afschreven. Nummer bedoeld als een afzonderlijke zendingvereeniging, is het comité ook thans nog een combinatie van verschillende zendingcorporaties.

Op de Sangi-eilanden zijn 7 posten met 111 hilaan en 125 inlandse helpers voor evange-

lisatie en met meer dan 53 duizend gemeenteleden en ruim 7 duizend schoolkinderen, waarvoor 153 onderwijzers. Voor de Talaud-eilanden zijn de cijfers in dezelfde volgorde: 3, 44, 38, ruim 13 duizend, ruim 2 duizend en 61. De totaaluitgaven bedroegen per jaar een 40 mille, maar kunnen tot ver daarboven stijgen. Daalt daarbij dan het regeringsubsidie, door het comité genoten, door vacatures tot een eind beneden de 30 mille, dan beleeft het comité soms kwade tijden, zooals zich verleden jaar voordeden. Gelukkig kwam het comité door de zorgen eenigzins heen, maar de tijden zijn niettemin nog moeilijk. Zij eenmaal alle plaatsen bezet en alle huizen gebouwd, dan denkt men met 10 à 12 mille boven het subsidie te kunnen volstaan!

Uit de Pers.

In de *Zuider Kerkbode* zet Ds. Kerkhof zijn beschouwingen over het Independentisme voort, waaruit we ook ditmaal een proeve overnemen:

Uit het Nieuwe Testament werd ons duidelijk, dat er uit den eersten tijd der Christelijke Kerk al aanwijzingen zijn, dat de verschillende plaatselijke Kerken in eenig verband, zij het dan ook nog niet geregeld zoals thans, leefden; dat wij dus zeggen, reeds in een periode waarin de apostelen zelf nog leefden, die voor alle Kerken saam als 't ware een levend verband vormden. Toen er een geschil opkwam, zoo ragen we uit Hand. 15, zonden de Kerken afgevaardigden naar Jerusalem, en die vergadering van meerdere Kerken (= Synode) nam eene voor alle Kerken geldende beslissing. Het ligt ook in den aard der Kerken, dat waar se voortspruiten uit één geestelijken wortel, en dus innerlijk een eenheid vormen, zij ook uitwendig verband zoeken met elkaar.

De vergelijking van de Kerk met een menscheelk lichaam, uit vele leden bestaande (1 Cor. 12) deed ook zien, dat de apostel Paulus zulke een verbandsoefening niet slechts voor geoorloofd, maar zelfs voor noodzakelijk hield. De Kerken hebben elkander noodig, gelijk oog, voet, hand, of elkan-der noodig hebben, en saam hebben zij den welstand van het gehele Lichaam te bevorderen.

De vergaderingen van meerdere Kerken, waarin de belangen der Kerken worden behartigd, besproken en desnaangaande besluiten worden genomen, zijn dan ook noodzakelijk tot het wel-zen van de Kerken en van Christus' Kerk in haar geheel. Ze zijn niet beslist noodzakelijk voor het wesen eener Kerk: een Kerk is wel Kerk, al leeft ze niet in verband met andere Kerken. Maar die meerdere vergaderingen zijn wel noodzakelijk voor het welzen van de Kerk.

Dat onderscheid tusschen het wesen en het welzen wordt niet altoos door een ieder ingezien.

Een paar voorbeelden kunnen het verduidelijken. Tot het wesen van een mensch behoort, dat hij hebbe een lichaam en ziel, verstand en wil. Die zaken kan iemand niet missen, zonder op te houden mensch te zijn. Tot het welzen van een mensch behoort, dat hij hebbe een gezond lichaam, een flink karakter, een schoone gestalte, heldere denkkracht, en zoo meer. Maar een ziek of gebrekkig mensch, een zwakke stumper met stompe hersens of misvormde gestalte, een zwakvelijk en is blijft toch ook een mensch. Doch wie al niet alles in het werk stellen, wat hij maar kan, om het welzen van zijn menschheid te bevorderen? Hetzelfde onderscheid wordt duidelijk bij een huis. Tot het wesen van een huis behoort, dat het hebbe een fundament, muren, deuren, vensters, en dak. Wanneer deze zaken gemist werden, dan zou het geen huis zijn. Tot het welzen van een huis behoort, dat daarin zijn geriefelijke kamers, allerlei meubelen en huisraad, kleeden, gordijnen, stoelen, spiegels, enz. En wie zal er niet op uit zijn om als hij eenmaal een huis het zijne kan noemen, het zich zoo aangenaam en geriefelijk mogelijk in te richten? Niemand stelt zich met een huis alleen tevreden, maar zoekt te geraken tot het welzen van zijn huis.

Precies zoo staat het nu op kerkelijk gebied. Als de geloovigen op een plaats saamvergaderen, dan is daar de Kerk in werke, maar om haar welzen te bevorderen, moet zij in verband treden en blijven leven met de andere Kerken op andere plaatsen.

Aangezien de Gereformeerden er altoos op uit zijn geweest den welstand van het kerkelijk leven te bevorderen, hebben zij van den aanvang af gestreefd naar kerkverband. Op gezette tijden worden vergaderingen gehouden, waar een grooter of kleiner aantal Kerken saamkomen, die in een ezelde nabuurschap gelegen zijn. Daar worden dan alle die zaken besproken en behandeld, welke de gemeenschappelijke belangen der Kerk raken of die in één plaatselijke Kerk niet kunnen afgedaan worden. Behalve deze zoogenaamde classieke vergaderingen zijn er ook vergaderingen, waar de Kerken van één Provincie saam komen, terwijl de grootste meerdere vergadering die is, waarop uit alle Provincie vertegenwoordigers der Kerken saamvergaderen. De vergadering van Kerken eener Provincie noemt men: Particuliere Synode, en die van het gehele land: Generale Synode.

Het staat den Kerken niet vrij om weg te blijven van de meerdere vergadering en evenmin vrij om aan besluiten der meerdere vergadering zich niet te storen. Juist om het welzen van het geheel te bevorderen, is ieder lid van 't lichaam geroepen als lid van 't geheel mee te arbeiden, en ook geroepen om al wat tot welstand van het ge-heel kan meewerken, ten uitvoer te brengen. Soms moeten daarvoor plaatselijke Kerken zelfverloochening oefenen, want dat is naar den eisch der Christelijke liefde. Grootte, sterke Kerken moeten, als zij dien eisch niet verstaan, op zichzelf kunnen blijven staan, maar dat ware niet het beginsel der zelfucht, dat Gods Woord afkeurt; Een ieder bedenke ook hetgeen des anderen is. Zich niet willen schikken naar alles wat ten goede van de gemeenschap komt, zich alleen door eigen zin en wil laten beheerschen, dat is juist het onchristelijke beginsel der independentistische kringen.

Die saamkomsten van zeker aantal Kerken heeten meerdere vergaderingen, niet omdat zij zich boven de plaatselijke Kerken stellen, maar omdat het vergaderen zijn van meerdere, d.w.z. van een aantal Kerken. Het Kerkverband mag nooit optreden met macht en gezag, om plaatselijke Kerken te dwingen of van hare vrijheid te beroven, maar wanneer aa saamspreking en overleg door de meerdere vergadering besluiten genomen zijn in 't belang van het geheel, is het ook de roeping der plaatselijke Kerk, met verloochening van zichzelf, tot welstand van het geheel mee te arbeiden. De regering der Kerk berust niet in handen van Classen en Synoden, maar alleen in handen van de Kerkeraaden der plaatselijke Kerken; evenwel, die Kerken gaen met andere Kerken te rade en voegen zich dan ook naar de genomen beslissingen, tenzij zij iets mecht strijden met Gods Woord.

De meerdere vergadering heeft ons geen hooger gezag dan de plaatselijke Kerk. Ze heeft niet een heerschende, maar een dienende macht. Ze heeft niet een oorspronkelijke macht, maar eene afgeleide macht, die ontleend wordt aan de plaatselijke Kerken, die daar saamvergaderen. Ze heeft niet eene voortdurende noch eene volstrekte macht, maar slechts eene beperkte en die niet langer duurt dan de afgevaardigden der Kerk saamvergaderen. Het gezag van een Classis of Synode is dan ook niet te vergelijken met het gezag van ouders over een kind, of van meesters over een leerling, maar is slechts te vergelijken met het gezag van een gemeenschappelijken raadslag, genomen door broeders, door vakgenooten, door burgers van een land of geres of gemeente.

Het is niet de Kerken eveneens gesteld als met de geloovigen op één plaats. Die geloovigen zijn geroepen krachtens hun organische eenheid. En

zoo hebben ook de Kerken krachtens haar organische eenheid Kerkverband te zoeken en te oefenen, niet om daarna weer ieder op eigen houtje te gaan doen wat men verkiest, doch om in onderlinge samenwerking naar overeenkomsten stipulanten den bloei van het geheel te begunstigen en in de hand te werken.

Een verband, dat niet zou binden, ware geen verband.

Wat de independentisten in dezen voorstaan, is een caricatuur van de gemeenschap der heiligen. Zij willen wel saamkomen met andere congregaties, maar zij willen geen bindend verband. Zij willen zijn als een oor, los van het lichaam; als een hand of voet, los van het lichaam; als een oog en neus zonder levend en voortdurend contact met het gehele lichaam. Feitelijk komt dat daaruit voort, dat in heel 't independentistische stelsel de van God geleide innerlijke banden worden losgemaakt om den band van eigen willekeur alleen zich aan te leggen. De noodzakelijkheid van Kerkverband, dat inderdaad bindt, is dan ook mede daarin te vinden, dat alle Kerken saam geroepen zijn de eenheid van leer en tucht en eredienst te de oogen der wereld te doen uitkomen. Ook hiervoor geldt hetgeen door onzen Heerleester voor Zijinger Kerk op aarde werd afgebeeld: „Opdat zij allen één zijn, gelijk wij Gij Vader in Mij, en Ik in U, dat ook zij in ons één zijn, opdat de wereld geloove, dat Gij Mij gezonden hebt. Aan die Kerken moet het te zien zijn, dat zij saam vormen het één volk van God. Die ook een God van orde is, en niet van wanorde. Het staat daarom aan een plaatselijke Kerk niet vrij of zij tot het Kerkverband al of niet zal toetreden, maar zij is geroepen ook uitwendig te toonen, dat zij een lid is van het geestelk lichaam, dat met het geheel staat in levend organisch verband. Dat Kerkverband mag en moet alleen verbroken worden, wanneer daardoor plien zonden worden opgelegd, die strijden met de ordinantie Gods of handelingen werden toegelaten waardoor het Koningschap van Christus over Zijne gemeente wordt verloochend.

Ook draagt een Kerk, als zij buiten het verband met andere Kerken blijft staan, daarvan zelve de nadelige gevolgen. Ze loopt gevaar van inzinking en verbarstering. Later hopen wij op dit punt nog breeder onze gedachten uiteen te zetten. De plaatselijke Kerken hebben zeer vele gemeenschappelijke belangen te behartigen. Die kunnen niet in de plaatselijke Kerk worden afgehandeld, maar moeten juist op de meerdere vergadering tot beslissing komen. Die moeten daar niet maar eens worden besproken, van alle kanten bekeken en dan weer aan leders goeddunken worden overgelaten, maar die moeten tot beslissing gebracht, en dan heeft het besloten ook voor alle Kerken bindende kracht. Dat is de eenige regel van orde, die leiden kan tot een welgeordend geheel van saamlevende Kerken. De gedachte der independentisten, dat iedere Kerk geheel vrij blijft om tot het beslissing gebrachte uit te voeren of na te laten, leidt tot een wanordeelk leven in de Kerken. Uit den aard van het Kerkverband vloeit ook de noodzakelijkheid voort, dat de beslissingen der meerdere vergaderingen worden geëerbiedigd en nagekomen. Op die manier alleen kunnen de gemeenschappelijke belangen het beste worden behartigd en wordt de beslissing der meerdere vergadering voor alle Kerken tot een teg.

Tot die gemeenschappelijke belangen aa behooren, om maar eens enkele dingen te noemen: de opleiding tot den dienst des Woords, de examinate van hen die staan naar het ambt van Leeraar, de beroeping of schorsing van predikanten, de ondersteuning van hulpbehoevende Kerken, de regeling en wijziging van de ondelingre grenzen der Kerken, de zoo noodige controle en visitatie der Kerken, het vervullen der roeping van Zending onder Joden, Heidenen en Mohammedanen, enz. Alwat omtrent zulke zaken in de meerdere vergadering tot beslissing gebracht wordt, bindt de Kerken tot naleving, in haar welbegrepen eigen belang en in het belang van de Kerken gesamenlijk. Het Kerkverband is voor elke Kerk apart en voor alle Kerken saam tot een steun, gelijk de handen van een vat voor elk der duigen en voor alle duigen te gader. Dit te miskennen was juist de sondeige fout van het Independentisme.

Officiële Berichten.

De algemene versadering van het Geref. Traktatgenootschap Filippus al D.V. Donderdag 30 Mei (Pinksterweek) gehouden worden te Franeker.

Classis 's-Gravenhage.

De kerkeraad der Gereformeerde kerk van 's-Gravenhage berout, dat de classis 's-Gravenhage D.V. vergaderen zal te 's-Gravenhage op Dinsdag 7 Mei a.s., gewone tijd en plaats.

Punten voor het agendum worden ingewacht voor Dinsdag 16 April c.k. bij den scriba, Van Speijksstraat 105, 's-Gravenhage.

Namens den kerkeraad voornoemd:

C. LION CACHET, scriba.

's-Gravenhage, 1 April 1912.

Classis Breda.

Gewone vergadering der classis D.V. 9 Mei a.s. Stukken voor het agendum voor of op 23 April a.s. in te zenden aan den eerst ondergeteekende.

Namens den raad der saamroepende kerk:

Ds. P. ROOS, praeses.

J. KROON, scriba.

Vinkeveen, 1 April 1912.

Classis Gorinchem.

Opgaven voor het agendum der classieke vergadering, die op den eersten Woensdag der volgende maand staat gehouden te worden, zende men uiterlijk 16 dagen te voren aan den Raad van de Geref. Kerk van Gorinchem:

C. LINDEROOM, praeses.

J. SPIERING, scriba.

Gorinchem, 1 April 1912.

Classis Gouda.

Vergadering der Geref. Kerken in de classis Gouda D.V. op Dinsdag 7 Mei a.s., 's-voormiddags 9 uur, in de Noordkerk te Gouda. Punten voor het agendum in te zenden voor of op 12 April a.s. aan den eerst ondergeteekende.

Namens den kerkeraad der Geref. Kerk van Ouderkerk a/d IJssel:

J. C. C. VOIGT, praeses.

E. VAN DUJVENDIJK AZ., scriba.

Ouderkerk a/d IJssel, 3 April 1912.

Kort Verslag der Vergadering van de Geref. kerken in de Classis Almkerk, gehouden 21 Maart 1912 te Nieuwendijk.

Art. 1. Ds. Bosch opent de vergadering, laatzingen Ps. 119: 3, leest Openb. 3: 7-13 en gaat voor in gebed.

Art. 2. De praeses spreekt een welkomstwoord tot de D.D. Pontier en de Jong, voert eerst ter classieke vergadering tegenwoordig, de eerste als pred. van Waardhuizen, de laatste als ber. pred. van Werkendam A.

Art. 3. De credentiebrieven werden nagezien en in orde bevonden. De kerk van Sleuwyk heeft eene instructie.

Art. 4. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Ds. Bosch, praeses, Ds. v. d. Zanden, assessor, Ds. van Rennes, scriba.

Art. 5. De notulen der vorige vergadering werden, na enkele opmerkingen, goedgekeurd.

Art. 6. Ingekomen zijn:

1e. een schrijven van br. V. uit Werkendam, 2e. van br. B. uit Woudrichem, 3e. van br. B. uit Bergambacht. Den scriba wordt opgedragen de besluiten der Classis aan betrokken personen mede te deelen.

De stukken van Ds. de Jong van Hoofdworden geapprobeerd. Eveneens de aanwezige stukken van Ds. Kamper van Haastrecht, ber. pred. van Werkendam B. Het ontbrekende stuk moet nog worden ingediend bij de kerken door de Classis daartoe aangewezend.

Art. 7. De rekening van den quaestor der Classis wordt nagezien en in orde bevonden.

Art. 8. De kerken van Almkerk en Nieuwendijk worden opnieuw aangewezen voor approbatie van attesten.

Art. 9. Bij het onderzoek naar Art. 41 vraagt de kerk van W. steun der classis tot een bedrag van f 100. Dit wordt toegestaan. Het onderzoek loopt bevredigend af.

Art. 10. Naar aanleiding eener vraag, of het billijk is, dat eene kerk, die minder tractement uitkeert, dan de kerk van W., deze kerk steune, wordt eene commissie benoemd om het percentage in de bijdragen der class. onkosten na te zien. Benoemd worden: Ds. de Jonge, oud. Knol en oud. Hakkers.

Art. 11. De collecten voor de Theol. Fac. a. d. V. U. en voor den Evang. arbeid in N. B. en L. worden geleid.

Art. 12. Tot afgevaardigden ter Partic. Syn. benoemd als primi de DD. Bosch, de Jonge en van Rennes; de onderl. Hakkers, van der Meyden en P. van Dunen.

Als secundi de DD. van der Zanden, Goedbloed en Pontier; de onderl. Oost, Verhagen, en Knol.

Tot depnt. voor den Evang. arbeid zullen worden voorgedragen de DD. Goedbloed en Bosch en oud. Oost.

Art. 13. Besloten wordt eene kas te vormen voor Hulpbeh. kerken binnen de classis. Als deputaten worden aangewezen Ds. van der Zanden en de onderl. Knol en Jungerius.

In het 2e kwartaal zal voor die kas worden gecollecteerd, zodat de collecten in dat kwartaal zijn: Theol. school, Zending onder Heid. en Mah. en Hulpbeh. kerken binnen de classis.

Art. 14. Ds. Bosch brengt rapport uit over het supplementfonds tot ondersteuning van hulpbehoevende krankzinnigen. Er is een voordeelig saldo van f 198.31/2.

Art. 15. Omtrent de instructie van de kerk van Sleuwyk, om in de Classis tot eenheid van belijdenisvragen te komen, wordt geen besluit genomen.

Art. 16. Het voorstel van de kerk van Nieuwendijk: „De Classis Almkerk stelt aan de Part. Synode voor, zich in contact te stellen met de zedende kerk van Zeeland, om geordende samenwerking te verkrijgen tusschen de kerken van Brabant en Zeeland, inzake de missie onder Heidenen en Moen.“, wordt verworpen.

Art. 17. Regeling Vacatuurbeurten.

Glessen Rijswijk 7 April Ds. van Rennes, 28 April Ds. v. d. Zanden, 19 Mei Ds. Bosch, 9 Juni Ds. Goedbloed, 30 Juni Ds. de Jong.

Art. 18. De volgende vergadering zal D. V. worden gehouden 20 Juni te Almkerk. Aanvang 9 u. Roepende kerk, de kerk van Andel.

Art. 19. Na rondvraag gaat Ds. v. d. Zanden in dankgebed voor en sluit de praeses de vergadering.

Namens de Classis

G. M. van RENNES, Scriba.

Dussen, 25 Maart 1912.

Buitenland.

Duitschland. Een bevreemdende beslissing. De Renitens in Hessen en waarschuwend voorbeeld voor Hamburg?

Tegen den predikant Lic. Traub uit Dortmund was een kerkelijk proces wegens onrechtmatigheid bij het Konistorium te Breslau aanhangig gemaakt. Dit kerkbestuur heeft na vier dagen over deze zaak gehandeld te hebben, als zijn oordeel uitgesproken, dat pastor Traub verplaatst moet worden; welke verplaatsing als een straf behoort te worden aangemerkt. Daar wij het vonnis dat over Traub uitgesproken is, nog niet in extenso voor ons hebben, kunnen wij deze beslissing die ons wel bevreemdt, niet beoordeelen.

Het is wel te denken, dat de dreigende scheuring in de Evangelische kerk van Hamburg veel pennen in beweging brengt. De predikanten die in Hamburg de kerk des Heeren willen dienen door de gehoorzaamheid aan het kerkbestuur, dat openlijk het modernisme begint, op te zeggen, om zich alleen aan de gemeente, aan hunne zorgen toevertrouwd, te wijden, heeft men toegevoegd: „denkt aan de Renitens in Hessen“. De Hessische renitente predikant Schlunk heeft hierop het volgende geantwoord: „Wat heeft de Renitens in Hessen te leeren? Als predikant die jaren lang die kerken goddiend heeft, mag ik dat vragen en tegen de manier om terloops op ons te wijzen, terwijl men welgeert om grondig daarover te spreken, protesteeren, en dit tegelijk in naam van mijne gemeenten, die sedert tientallen jaren de hitte van den strijd en het zware om alleen te staan dragen, zonder te verlaten, en sonder in hare overtuiging, waarin zij zich niet al de andere kunnen meten, te vertragen. En zoo gaat het met de gemeenten onzer ambtsbroeders ook. Het is zeer smartelijk voor ons, dat zij zich zoo schuw van ons terug houden, voor wier belijdenis wij wellicht het krachtigst optreden. Wanneer de weg dien wij bewandelen, niet door allen gebillijkt wordt, dan behoort toch een rechtvaardig, grondig en zakelijk oordeel over ons geveld te worden. Het is te begrijpen, dat wij in de verloop van 30 jaar toekamen; het is genoeg dat wij als kern bleven bestaan. Nu wordt de gedachte van „Renitens“ overwegen, en dat niet alleen in Hamburg; daarom moet men haar onderzoeken, recht onderzeken en zich niet aan uitwendigheden en bijkomende zaken storen, maar doordringen tot hetgeen het beginsel der Renitens is, en behoort men tegelijk ook zich zelve te onderzoeken, of men onze kerk niet als een zusterkerk moest erkennen, hetgeen men lang genoeg niet gedaan heeft.“

Nu wijst men er op, dat pastor Schlunk sprak van zijn „alleen staan“ en op het feit, dat de Renitenten gemeenten in Hessen niet in ledental toekamen; de broeders in Hamburg behooren dit in samenwerking te nemen, en daarmee rekening te houden. De kerk van Hessen heeft zich als landkerk verder kunnen handhaven; hij groote kerkelijke leven ging door, en zijn getrouwe getuigen op een eeuwigdurende openre Christenen onder den kansel. Gods Woord en Luther's leer zijn in haar niet uitgedoofd, enz. Maar dat die getrouwe leeraren in Hessen alleen maar in de Landkerk het Woord Gods kunnen verkondigen, wanneer zij Christusloochenars toelaten om hunne leerdingen door middel van den kansel onder het volk te brengen, dat wordt niet gezegd, en toch is dit zoo. Dat het feit dat de Renitenten in Hessen alleen bleven staan, te wijten is aan de omstandigheid, dat de broeders die dezelfde belijdenis met hen hebben, meenden hen niet te moeten volgen, wordt eveneens niet gezegd. En dat het nu wel zijn kan, dat na dertig jaren de Renitenten wellicht niet in Hessen, maar wel in Hamburg zullen toenemen, zodat het tenslotte blijken zal, dat hun strijd niet vruchteloos gestreden werd, daarvan wordt niet gewaagd. En dat ook de Landkerk van Hessen zijdelings door het optreden der Renitenten gebaat is, daarover zwijgt men bot. Het is te hopen, dat de predikanten in Hamburg die daar tegenover het modernisme front maakten, pal zullen blijven staan.

Engelsch Indië. De orde van de ster in het Oosten.

In Benares, Engelsch Indië, werd enkele maanden geleden eene nieuwe orde opgericht, waarvan J. Kirishnamurti het hoofd is. Aangaande deze nieuwe orde schreef Annie Besant, eene van de voornaamste der theosophisten, het volgende:

„Deze orde van de Ster in het Oosten werd opgericht om nauwer saam te binden degenen, die, betijt binnen of buiten de Theosophie, gelooven in de aanstaande komst van een grooten geestelijken Leeraar tot hulpe der wereld. De leidende gedachte hier is, dat haar leden, in de natuurlijke sfeer, iets doen kunnen om de publieke opinie op zijne komst voor te bereiden, en een atmosfeer van welkom en eerbied te doen ontstaan, en in de hogere sfeer zich kunnen vereenigen in het vormen van een instrument tot zijn dienst bereid. De uitgeproeven beginselen, waarvan aannemng noodig is om tot de orde toegelaten te worden, luiden als volgt:

1. Wij gelooven, dat een groote Leeraar spoedig in de wereld zal verschijnen, en wij wenschen nu zoo te leven dat wij waardig mogen zijn Hem te kennen wanneer Hij komt.

2. Wij zullen daarom trachten Hem altijd in onze gedachten te houden, en te doen in zijn naam, en derhalve naar ons best vermogen, al het werk waarvoor wij in ons dageliksche beroep komen te staan.

3. Voorzover onze gewone verplichtingen zulks toelaten, zullen wij streven om dageliks een deel van onzen tijd te wijden aan een bepaald werk, waardoor zijn komst mee voorbereid wordt.

4. Wij zullen trachten om ons dageliksche leven te kenmerken door toewijding, standvastigheid en zachtmoedigheid.

5. Wij zullen trachten iederen dag te beginnen en te eindigen met een korten tijd afgezonderd voor het vragen van zijn zegen over alles wat wij voor hem en in zijn Naam trachten te doen.

6. Wij achten het onze bijzondere verplichting, er naar te staan om groothoed op te merken en te erkennen in wien ook tot opzaking komend, en te streven naar medewerking, zoover we kunnen, met hen die we voelen, dat geestelijk onze meederen zijn.

Toen de hoogste Leeraar kwam om het Christendom te grondvesten, was de publieke gedachte onvoorbereid voor zijn komst; alleen te wijzen merkten het schitteren van de ster in het Oosten. De verwerkte tegenstand was zoo sterk, de erkenning tot zoo weinigen beperkt, dat Hij der wereld den zegen van zijn lichaamelijke tegenwoordigheid voor slechts drie korte jaren kon geven. Indien onze vereeniging groot genoeg wordt in elk land om de harten der menschen voor te bereiden voor zijn verschijning, en om Hem een krachtig welkom te geven wanneer Hij komt, misschien dat de Heere der liefde dan wel bij ons blijft gedurende een langeren tijd, en een werk doet minder beperkt, dan mogelijk was 3000 jaar geleden. Althans sommige van de pijlen die anders op Hem zouden geschoten worden, mogen in onze gewillige boezems dringen, en veel van den tegenstand moge zich op ons ut